

Наукові перспективи
Видавнича група

№ 1(55)

2026

НАУКА і ТЕХНІКА

СЬОГОДНІ

З Україною

в серці!

Видавнича група «Наукові перспективи»

Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління

Асоціація науковців України

«Наука і техніка сьогодні»

№ 1(55) 2026

Київ – 2026

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration

Association of Scientists of Ukraine

"Science and technology today"

№ 1(55) 2026

Kyiv – 2026

**«Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»):
журнал. 2026. № 1(55) 2026. С. 2785**

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320
журналу присвоєно категорію "Б" із економіки та педагогіки
(спеціальності – 015 - Педагогічні науки; 076 - Економічні науки)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 530 журналу
присвоєно категорію "Б" із права (спеціальність – 081 Юридичні науки)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.10.2022 № 894 журналу присвоєно
категорію "Б" із техніки (спеціальність - 122 Комп'ютерні науки)*

Журнал видається за підтримки Міждержавної гільдії інженерів консультантів, Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання»

*Рекомендовано до видавництва Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління
(Рішення від 26.01.2026, № 8/1-26)*

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible

Головний редактор: Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Лауреат Премії Президента України для молодих вчених, Лауреат Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок, академік Академії наук вищої школи України, Заслужений юрист України (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Войтасик Андрій Миколайович – кандидат технічних наук за спеціальністю системи та процеси керування, доцент кафедри електричної інженерії суднових та роботизованих комплексів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (м. Миколаїв, Україна), Віце-академік громадської наукової організації «Академія технічних наук України» (Івано-Франківськ, Україна)
- Волк Павло Павлович — доцент кафедри водної інженерії та водних технологій Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Воробйов Яків Анатолійович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математики, інформатики та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету, учасник бойових дій, член громадської організації «Міжнародна фундація науковців та освітян», автор наукових публікацій та навчально-методичних матеріалів у галузі математики, прикладної математики, інформаційних технологій та педагогіки;
- Гирка Ольга Ігорівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету (Львів, Україна)
- Гнатюк Сергій Олександрович - кандидат технічних наук, доцент, заступник декана факультету авіонавігації, електроніки та телекомунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Дівізінок Михайло Михайлович - доктор фізико-математичних наук, професор, Завідувач відділу Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України" (Київ, Україна)
- Дяденчук Альона Федорівна - кандидат технічних наук, старший викладач кафедри вищої математики і фізики Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (Мелітополь, Україна)
- Забулонов Юрій Леонідович - доктор технічних наук, професор, Член-кореспондент НАН України, директор Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» (Київ, Україна)
- Ільїн Валерій Юрійович - доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

- Льбіна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Квасніков Володимир Павлович — доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
- Комнатний Сергій Олександрович - докторант кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Коробкова Олена Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри «Експлуатація портів і технологія вантажних робіт» Одеського національного морського університету, засновниця Навчального центру з підготовки та підвищення кваліфікації митних брокерів в Україні, есперт з митної справи, член Асоціації митних брокерів в Україні, дійсний Віце академік громадської організації «Академія технічних наук України», Member of International federation of customs brokers association (USA)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Кузьмич Людмила Володимирівна - доктор технічних наук, головний науковий співробітник Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України (Київ, Україна)
- Куніцький Сергій Олександрович - кандидат технічних наук, старший дослідник, провідний науковий співробітник науково-дослідної частини Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Лук'янчук Олександр Петрович — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри будівельних, дорожніх, меліоративних, сільськогосподарських машин та обладнання Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Маджд Світлана Михайлівна - доктор технічних наук, професор, професор кафедри зеленої економіки та економіки природокористування Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління (Київ, Україна)
- Мануель Давид Массено - доцент відділу права та захисту даних, старший науковий співробітник і член координаційного комітету лабораторії UbiNET, запрошений член PDPC, член-консультант комісії цифрового права муніципальних адвокатських колегій Кампінаса та Прая-Гранде (Сан-Паулу), а також Комісії з інновацій, управління та технологій муніципальної адвокатської колегії Гуарульюса, коментатор IODA, почесний член IDEIA Institute, член Наукового комітету MICHN, член EDEN, член-кореспондент RedNAS, член UMAU, член-кореспондент UBAU (Португалія)
- Микитин Тарас Миронович - кандидат технічних наук, завідувач кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Мірошніченко Валентина Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Огієнко Микола Миколайович - кандидат технічних наук, професор кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Одарченко Роман Сергійович - завідувач кафедри телекомунікаційних та радіоелектронних систем Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Олексенко В'ячеслав Михайлович – доктор педагогічних наук, кандидат фізико-математичних наук, професор, професор кафедри вищої математики Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Харків, Україна)
- Оніщенко Наталія Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України (Київ, Україна)
- Опанасенко Володимир Миколайович — доцент кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ордановська Олександра Ігорівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Охріменко (Жмурко) Тетяна Олександрівна - старший науковий співробітник кафедри комп'ютеризованих систем управління Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Паскаль Олена Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогічних технологій початкової освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Поліщук Віталій Васильович — кандидат сільськогосподарських наук, завідувач відділу зрошення, відділення меліорації Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України (Київ, Україна)
- Пономаренко Лілія Петрівна – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри Загальної фізики Фізико-математичного факультету Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- Приходькіна Наталія Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)

- Стахова Анжеліка Петрівна — старший викладач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Удодова Яна Вадимівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)
- Фесенко Андрій Олексійович - кандидат технічних наук, асистент кафедри кібербезпеки та захисту інформації Київського національного університету імені Тараса Шевченка. (Київ, Україна)
- Черненко Варвара Петрівна - кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики і вищої математики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (Кременчук, Україна)
- Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)
- Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- Шандра Наталя Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Якимчук Аліна Юріївна - доктор економічних наук, професор, Академік економічних наук України, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Якимчук Олег Феодосійович - керівник групи білінгу Відділу бізнес-систем Департаменту інформаційних технологій ПРАТ «Рівнеобленерго» (Рівне, Україна)
- Яцишин Андрій Васильович - доктор технічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України" (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Право»

- Антощук А.О., Танчик К.А.** **32**
ТАКТИЧНІ КРИТЕРІЇ ДОПУСТИМОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПОВІДОМЛЕНЬ МЕДІА У РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ
- Болокан І.В.** **42**
ШІ В АДВОКАТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ КЛІЄНТІВ
- Вандяк А.І.** **58**
ЦИФРОВІЗАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ
- Верба О.Б., Немцев А.** **71**
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: НОРМАТИВНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ОСІБ
- Войно-Данчишина О.Л.** **86**
ГНУЧКІ ФОРМИ ЗАЙНЯТОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ВИКЛИКИ
- Добрянська Н.** **96**
СУДОВА ПРАКТИКА У СПРАВАХ ЩОДО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОДАТКОВІ ПОРУШЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Дорошева А.О.** **108**
ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ПЕРЕВЕЗЕННІ ВАНТАЖІВ МОРСЬКИМ ТРАНСПОРТОМ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВИМОГ ІМО ТА КОМЕРЦІЙНОЇ ДОЦІЛЬНОСТІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ СУДЕН

- Єременко С.Р., Фоменко О.С.** 120
РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ РОЗУМНОГО СТРОКУ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ПІД ЧАС ВІЙНИ ЧИ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ
- Колпаков А.В.** 138
ДЕЛІБЕРАЦІЯ ЯК ПРОЦЕДУРНИЙ МЕХАНІЗМ ЛЕГІТИМАЦІЇ РІШЕНЬ В ОБ'ЄДНАННІ СПІВВЛАСНИКІВ БАГАТОКВАРТИРНОГО БУДИНКУ
- Крот М.А.** 151
СУБ'ЄКТ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
- Кулик М.Й., Терещенко Ю.В., Симчук А.С.** 162
РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА СУД, ВСТАНОВЛЕНИЙ ЗАКОНОМ, У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ
- Кучук А.М.** 175
ТРАНСФОРМАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ПЕРЕХІДНОГО ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ: ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ ЖЕРТВ ДО ПОБУДОВИ СИСТЕМИ СПРАВЕДЛИВОГО МИРУ
- Ландіна А.** 188
ПРОТИДІЯ НЕПРАВОМІРНИЙ ПОВЕДІНЦІ У КІБЕРПРОСТОРІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЗАСОБАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ
- Ленгер Я.І., Фідря Ю.О.** 200
КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ ЯК СИСТЕМНИЙ ЧИННИК ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ТА ІМОВІРНІСНИЙ ПІДХІД
- Любічанківський О.-І.І.** 210
МІСЦЕ І РОЛЬ ГЕНДЕРНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ В ГЕНЕЗИСІ ФОРМ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВІ ПРОЦЕСИ
- Мазур В.В., Веренкіотова О.В.** 231
МЕДІАБЕЛЬНІ ТОНКОЦІ ПРИ ВИРІШЕННІ СПАДКОВИХ КОНФЛІКТІВ

- Марієнко А.О.** 243
КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ, ЯКА ВЧИНЯЄ ТЯЖКІ ТІЛЕСНІ УШКОДЖЕННЯ
- Марієнко А.О.** 254
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА СЛУЖБА УКРАЇНИ, ЯК ОДИН ІЗ СУБ'ЄКТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ
- Накорчевський С.В.** 264
ОБОВ'ЯЗКИ ДОДАТКОВОГО БОРЖНИКА У КОНТЕКСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СУБСИДАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
- Новосад І.В.** 275
ОБ'ЄКТИ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ПРАВОВІДНОСИН: ВІД ВІЗНИЧЕННЯ ДО ЇХНЬОЇ РОЛІ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ
- Песцов Р.Г.** 287
ШЛЮБНИЙ ДОГОВІР У МУСУЛЬМАНСЬКІЙ ПРАВОВІЙ ТРАДИЦІЇ: ЗМІСТ, ФОРМА ТА ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ
- Руданецька О.С.** 299
ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО НА РОБОТІ (МОБІНГ) ЯК ПОРУШЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ
- Селіхов Д.А.** 308
ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ, ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
- Співак М.В., Співак В.М.** 321
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ СТРУКТУРИ ТА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
- Стрельченко А.М., Єрмоленко І.Я., Весельська Т.В., Керницький О.Б.** 336
ЕВОЛЮЦІЯ НАУКОВИХ ДОКТРИН ЩОДО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В УМОВАХ ОНОВЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

- Таш'ян Р.І.** 352
*СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ ДОБРОСОВІСНОСТІ ТА ДОБРО-
ЗВИЧАЙНОСТІ У ПРОЦЕСІ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ*
- Тичина Д.М., Томма Р.П., Антошук А.О.** 361
*ВИКОРИСТАННЯ МЕДІА У ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ ТА
ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ*
- Фастовець Н.В., Шаповалова А.М., Букорос Т.О., Король С.Ю.** 371
*СВОБОДА ВОЛІ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО ВПЛИВУ: ВИБОРИ,
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І ВИКЛИКИ НАРОДНОМУ СУВЕРЕ-
НІТЕТУ*
- Філашкін В.С.** 384
*СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХІД У КРИМІНАЛІСТИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕ-
ЧЕННІ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІ-
НАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА
ГІДНОСТІ ОСОБИ*
- Чубарова К.С.** 396
*ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ВИМІРИ ЖІНОЧОЇ УЧАСТІ У
ТЕРОРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ЦІННІСНІ ТА БЕЗПЕКОВІ
АСПЕКТИ*
- Юринець Ю.Л., Белкін Л.М., Белкін М.Л.** 410
*РЕТРОСПЕКТИВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО
ЗАХИСТУ ПРАВ ЗАБУДОВНИКІВ НА ПРОДОВЖЕННЯ ОРЕНДИ
ЗЕМЕЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ТА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ*
- Юрченко В.В.** 431
*ЮРИДИЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНСТРУМЕНТІВ ПУБ-
ЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ: ДОКТРИНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТА
КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ І ПЕРЕЛІКУ*
- СЕРІЯ «Економіка»**
- Lukianova V., Gorovenko O.** 446
INTELLECTUAL DATA ANALYSIS IN THE CIRCULAR ECONOMY

- Александрова С.А., Світлична В.Ю.** **458**
ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА КОМУНІКАЦІЙНА ПРОЗОРИСТЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА
- Андрусів У.Я.** **467**
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СИСТЕМНОГО УПРАВЛІННЯ ГАЗОВИДОБУВНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ: ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД
- Борсук Р.О.** **479**
СИСТЕМАТИЗАЦІЯ І ХАРАКТЕРИСТИКА ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ МОДЕЛЮВАННЯ КРЕАТИВНО-ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ТОРГОВЕЛЬНО-МЕРЕЖЕВИХ СТРУКТУРАХ
- Говда Д.О.** **492**
КЛАСИФІКАЦІЯ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ В УКРАЇНІ У ПОРІВНЯННІ З ЄС
- Злотнік М.Л., Касперський П.Г., Кульпа І.О.** **504**
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Кінаш І.П.** **517**
ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ
- Кіш Г.В.** **531**
РОЛЬ СЕРВІСНИХ ІННОВАЦІЙ У ПІДВИЩЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ NORECA
- Ковальов Є.П., Токар І.І.** **542**
ЕКОЛОГО-ОРІЄНТОВАНІ СТАРТАПИ ЯК ЧИННИК СТРУКТУРНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ РЕГІОНУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ І ПОСТВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

- Кондратенко Н.О., Новікова М.М., Троян В.І.** 557
ІНСТРУМЕНТИ АДАПТАЦІЇ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОСТІ
- Коптєва Г.М.** 571
РИЗИК-ОРІЄНТОВАНЕ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У КРИЗОВИХ УМОВАХ
- Кравченко О.О., Бойко С.О.** 584
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
- Кривич О.А., Мазниченко М.О.** 598
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНТЕГРОВАНИХ ЛОГІСТИЧНО ТРАНСПОРТНИХ РІШЕНЬ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА
- Крупа О.М., Боруцька Ю.З., Іванюк П.В.** 612
ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧІ МАРШРУТИ ЯК «ТУРИСТИЧНІ МАГНІТИ» І «МІСЦЯ ПАМ'ЯТІ» У КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ ДЕСТИНАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ ТУРИСТИЧНОГО ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧОГО МАРШРУТУ «СТЕЖКАМИ СТЕПАНА БАНДЕРИ» У МІСТІ ДУБЛЯНИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)
- Крушинська А.В., Іжевський П.Г.** 631
AGILE-ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМИ РИЗИКАМИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА БЕЗПЕКОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ
- Крушинська А.В., Бурбела А.Л.** 649
ОСОБЛИВОСТІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ, У СОЛІДАРНІЙ СТРАХОВІЙ ПЕНСІЙНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ
- Кушнір С.О., Русінова В.С.** 660
ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ НА ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ ТА СВІТУ

Кушнір С.О., Волик В.Р.

РОЛЬ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ В ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ МОНІТОРИНГУ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

675

Левандівський О.Т., Благун І.І., Савич О.В.

ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

685

Ливдар М.В., Новосад Д.І.

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ

698

Мусянович О.А.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИЩЕНОСТІ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

711

Опанасюк В.В.

ДЕМОГРАФІЧНА СИНГУЛЯРНІСТЬ: ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

723

Половенко В.М.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

737

Сеньків А.Т.

ПРОБЛЕМИ ЗАХИЩЕНОСТІ ПІД ЧАС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

764

Терещенко С.І., Петухов А.Ю.

БІХЕВІОРИСТИЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПРИЙНЯТТЯ ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ ПІДПРИЄМСТВ У СЕРЕДОВИЩІ РИЗИКУ ТА ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

776

Томчук В.В.

ДИДЖИТАЛ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

793

Шур І.М.

*ЕКОНОМІЧНІ СТИМУЛИ ТА МЕХАНІЗМИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ
ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН*

806

СЕРІЯ «Педагогіка»

Aleksandrova N., Davydenko T.

*INTEGRATING SUSTAINABILITY PRACTICES IN MASTERING
BUSINESS ENGLISH AT THE ECONOMIC UNIVERSITY: APPLIED
APPROACHES*

822

Bubniak Yu.

*THE ROLE AND PLACE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN
FORMING THE READINESS OF FUTURE PROFESSIONAL JUNIOR
BACHELORS IN ROAD TRANSPORT FOR PROFESSIONAL
ACTIVITY*

842

Ivanov I.

*THE IMPACT OF BUREAUCRATIC GOVERNANCE MECHANISMS
ON THE IMPLEMENTATION OF PEDAGOGICAL ACTIVITY*

852

Marieiev D.A., Miliutina O.K., Ihuemenov A.O.

*INFORMATION AND DIGITAL COMPETENCE OF HIGH SCHOOL
STUDENTS IN THE PROCESS OF LEARNING FOREIGN
LANGUAGES*

865

**Shevchenko O.L., Sluchaina L.O., Kapustina O.V.,
Aleksandrova N.M.**

*THE IMPACT OF AI TOOLS ON BOOSTING THE RESEARCHER'S
ACADEMIC CULTURE: THEORETICAL APPROACH*

873

Амеліна С.М., Івашківський А.О.

*ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ*

894

Антонюк М.Д.

*ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ФАКТОРІВ НА ШВИДКІСТЬ ТА ЯКІСТЬ
СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ: ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ*

905

- Анушкевич В.І.** 913
ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТРЕНІНГОВОЇ ПРОГРАМИ ФОРМУВАННЯ САМОРЕГУЛЯЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ
- Артемова Л.В., Загородня Л.П., Аторіна В.М.** 925
РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МАЙБУТНІХ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»
- Башуцька О.С., Коляса П.І.** 939
ОХОРОНА ПРАЦІ В КАБІНЕТІ ІНФОРМАТИКИ ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ЗАНЯТЬ
- Бержанір А.Л., Фицик І.Д.** 959
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР
- Бикова О.І., Ніколенко К.В.** 970
ЕТИКА РЕАГУВАННЯ НА КОЛЕКТИВНУ ТРАВМУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ
- Білявець А.Я.** 982
АНАЛІЗ ПІСЛЯ ДІЇ ЯК КОМПОНЕНТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ
- Бондар І.В.** 994
ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ІСТОРИЧНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН
- Борис У.З.** 1007
УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА ПЕРІОДИКА ГАЛИЧИНИ МІЖВОЄННОЇ ДОБИ ЯК ЗАСІБ НЕФОРМАЛЬНОЇ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТИ У ВИМІРІ СЬОГОДЕННЯ

- Брюховецька І.В., Білоножко Н.Й., Чередник Л.М.** 1025
*МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНО
ОРІЄНТОВАНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ
ОСВІТНІЙ ПАРАДИГМІ*
- Бужина І.В., Імерідзе М.Б., Гусаченко О.А.** 1035
*РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИХОВАННІ ПРАВОВОЇ
СВІДОМОСТІ ТА КУЛЬТУРИ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ*
- Бурчак Л.В.** 1049
*ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКА-
ЛАВРІВ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ ПОШУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ
ЗАВДАНЬ З ХІМІЇ*
- Бурчак С.О.** 1061
*РЕАЛІЗАЦІЯ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ
МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ПЕДАГОГІЧНИХ ЗВО*
- Ван Сінь** 1072
*МЕТОДИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ
ФОРТЕПІАНО У НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ*
- Варипаєв О.М., Міносян А.С.** 1083
*ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ТРАНСВЕРСАЛЬНА КОМПЕ-
ТЕНТНІСТЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ: ДВОКОНТУРНА
МОДЕЛЬ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ*
- Васільєва П.А.** 1100
*ІНШОМОВНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТ-
НЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: КОНЦЕПТУА-
ЛІЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ У ВИМІРІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Висоцька О.Є., Висоцький О.Ю., Дев'ятко Н.В.** 1113
*ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ТА АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА У СТУДЕНТІВ: ТЕХНОЛО-
ГІЧНИЙ ПІДХІД*
- Вітвицька С.С., Колесник Н.Є.** 1130
*ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЗДОБУВАЧІВ У ЗАК-
ЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ*

- Власенко Р.П., Андрійчук Т.В.** 1143
МОДЕРНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ: STEM-СТРАТЕГІЇ ТА ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В КОНТЕКСТІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ
- Волкова Н., Горбатюк Р., Сіткар С., Замора Я.** 1156
ЦИФРОВІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСОБИ ОНОВЛЕННЯ ТА ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ З АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ
- Гнатик К.Б., Фодор К.Й., Молнар Є.Р.** 1167
ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ПІДГОТОВКИ ЦИФРОВОЇ ЕПОХИ
- Голубовська І.В., Підгурська В.Ю.** 1179
УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОПИСНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
- Горбатюк Р., Волкова Н., Загородній Р., Бурега Н., Замора Я.** 1193
МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
- Горошкова Л.А., Засєкіна Т.М., Герасименко Ю.С.** 1206
АДАПТАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ ДО ВИКЛИКІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РОЗРИВУ
- Горошкова Л.А., Засєкіна Т.М., Герасименко Ю.С.** 1218
ПРОФЕСІЙНЕ БЛАГОПОЛУЧЧА ТА ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВІЙНИ
- Горяшко К.С.** 1232
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
- Гречаник Н.** 1240
ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ТА ОЗДОРОВЧО-ВИХОВНОЇ ОСВІТИ

- Гриценко Л.О., Шовкова-Альохіна А.О.** 1256
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ
- Демський В.В., Федоренко О.І.** 1270
ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДО СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З ПІДЛІТКАМИ
- Деревенко У.** 1281
ВПЛИВ СИСТЕМАТИЗОВАНОГО ГИРЬОВОГО ТРЕНУВАННЯ НА ПОКАЗНИКИ М'ЯЗОВОЇ ВИТРИВАЛОСТІ ТА МЕТАБОЛІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСІБ СЕРЕДНЬОГО ВІКУ
- Драчук О.В.** 1293
ГЕРОНТОЛОГІЧНА ОСВІТА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ: ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОЛОГІЇ
- Дубовик С.Г., Грешко О.М.** 1306
РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ УЧНІВ 4 КЛАСУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
- Жмака В.М., Руденко Ю.О., Півторайко В.В., Руденко О.В., Сіробаба Л.А.** 1318
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Ігнатенко Н.В., Моцак С.І.** 1330
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ
- Кліш І.С., Мороз М.С., Табак Н.В.** 1343
ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИВЧЕННІ МОДУЛЯ «ЛЕГКА АТЛЕТИКА» НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА» В НУШ
- Ковтанюк І.І., Тігова Л.О.** 1354
ФОРМУВАННЯ ВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

- Комар О.А., Аксьоненко А.А.** 1365
ІНТЕГРАЦІЯ МЕДІАОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ
- Кондур О.С.** 1376
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ: ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ І КОМПЕТЕНТІСНІ РЕЗУЛЬТАТИ
- Корєхов А.О., Гриньков В.В.** 1392
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ НАВЧАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕЙМІФІКОВАНИХ МОДЕЛЕЙ НАВЧАННЯ ТЕХНІЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ
- Котелянець Ю.С., Байдюк Л.М.** 1401
КАЗКА У КОНТЕКСТІ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ
- Котелянець Н.В.** 1415
ТЕХНОЛОГІЯ ПРОЄКТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
- Кульчицький В.Й.** 1426
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ОСВІТИ ДО КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ
- Кучай Т.П., Кучай О.В.** 1437
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ З ПСИХОЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Литньова Т.В.** 1445
ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ КОЛЕДЖУ
- Лоха А.А.** 1457
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ПОХІДНОЇ: МІЖПРЕДМЕТНІ АСПЕКТИ АЛГЕБРИ, АНАЛІЗУ ТА ЙМОВІРНОСТЕЙ

- Матвійчук О.М., Сірик Т.Ю., Лешньова Н.О.** 1470
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ІНТЕГРАЦІЇ М'ЯКИХ НАВИЧОК У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Михайлова Т.Ф., Максименкова Ю.А., Нечай І.В.** 1482
ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН
- Моца А.А., Богачов В.В., Слюсаренко О.Б.** 1498
БАЗОВА ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФОРМ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
- Мулик К.О.** 1511
ІНТЕГРАЦІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ І ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО-СПРЯМОВАНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ
- Огуй Є.В.** 1524
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
- Олійник М.І., Перепелюк І.Р., Верега Х.І.** 1536
ЕВОЛЮЦІЯ ІДЕЙ ПАРТНЕРСТВА В ОСВІТІ ТА ВИХОВАННІ ДІТЕЙ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ
- Орленко І.М., Соколова Г.Б., Маматова З.Р.** 1555
ІНТЕГРАЦІЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ТА ДОДАТКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В МІЖДИСЦИПЛІНАРНУ МОДЕЛЬ РАННЬОГО ВТРУЧАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА
- Пасічник Л.В., Тараненко А.В.** 1570
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ВІДПОВІДАЛЬНОГО МОВЛЕННЯ ТА ПИСЕМНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

- Пісковенко А.О., Чаус Г.Г., Сасенко О.В.** 1582
ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРИРОДНИЧІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ ЯК ДИДАКТИЧНА УМОВА РОЗВИТКУ АГЕНТНОСТІ ЗДОБУ-ВАЧІВ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ
- Полторацький Д.Г.** 1596
СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
- Прищеп С.М.** 1606
РОЛЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В СТРАТЕГІЧНОМУ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ
- Пшенична О.С., Д'яченко Н.М., Красікова І.В., Зубко К.Ю.** 1613
ВИКОРИСТАННЯ ВІЗУАЛЬНИХ СЕРЕДОВИЩ SCRATCH ТА BLOCKLY ДЛЯ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ ПОЛЯРНОЇ СИСТЕМИ КООРДИНАТ У ВИЩІЙ ШКОЛИ
- Романюк Є.О., Федоренко О.О., Гладчук О.З.** 1627
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН БЕЗПЕКОВОГО СПРЯМУВАННЯ У КРИЗОВИХ УМОВАХ
- Савченко В.А., Лаврова Л.В., Сілошенко І.А.** 1639
ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ОСВІТНЬОЇ СПІЛЬНОТИ
- Серьогіна І.Ю.** 1653
КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
- Сидорук Л.М., Сачанюк-Кавецька Н.В., Першина Н.О.** 1666
ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ
- Слухенська Р.В., Іванушко Я.Г., Мурадханян І.С., Черська Ж.Б.** 1680
ЦИФРОВІ НАВИЧКИ ЯК ФАКТОР УРІЗНОМАНІТНЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО АРСЕНАЛУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- Слухенська Р.В., Маланій В.І., Гауряк О.Д., Пісьменна Л.В.** 1691
ІНТЕГРАЦІЯ ГНУЧКИХ НАВИЧОК У НАВЧАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Соколова О.В., Каніболоцька О.А.** 1702
ВИКОРИСТАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
- Стойка М.В., Полінські О.С.** 1714
НАСТУПНІСТЬ КУРСІВ ЛІНІЙНОЇ АЛГЕБРИ, МАТЕМАТИЧНОГО ТА КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИХ РІВНЯНЬ
- Тележкіна О.О., Долгопол О.О.** 1724
РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ: ЕТИЧНИЙ І ПРАГМАТИЧНИЙ ВИМІРИ
- Ткачук М.М., Ткачук Л.В.** 1737
КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В АВТОРСЬКИХ ШКОЛАХ М.ГУЗИКА ТА А.СОЛОГУБА
- Федоренко О.І., Костинюк В.С.** 1751
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТІВ НАУК ПРО ЖИТТЯ
- Хмелюк О.В., Куртьосов Є.О., Позднякова М.М., Іпієв А.Д.** 1765
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛЬНОЇ ВИТРИВАЛОСТІ У КУРСАНТІВ ДСНС У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
- Ховрич С.М.** 1778
МАТЕРІАЛИ ДО КУРСУ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА»: ЛИТОВСЬКО-УКРАЇНСЬКА ДОБА (XIV – 60-ТІ РР. XVI СТОЛІТТЯ) (НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ)
- Чаус Г.Г., Некрасова М.М.** 1798
ВІДОБРАЖЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РОЗВИТКУ ІНТЕГРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ НЕЙРОБІКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ЛАНОК ОСВІТИ

Четвертак Т.Ю. 1811
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ТА ЇХ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДИ НА УРОКАХ ХІМІЇ, БІОЛОГІЇ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА ПРИРОДОЗНАВСТВА

Швидун Л.Т. 1821
ВІРТУАЛІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ НУШ: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ

Шевчук О.В., Файфура В.В. 1830
ГЕЙМІФІКАЦІЯ В ІНФОРМАТИЦІ ДЛЯ ІНКЛЮЗИВНИХ ГРУП: ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Шехавцова С.О. 1842
ХУДОЖНЬО-ПРОЄКТНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦІВ ДИЗАЙНУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Шостацька М.О., Кобилянський О.В. 1853
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ

СЕРІЯ «Техніка»

Bulba S.A. 1866
HIGH-LEVEL ARCHITECTURE OF AI-BASED SOLUTIONS IN CYBER THREAT DETECTION ANALYSIS

Fesenko T.M., Kalashnikova Yu.V. 1877
PREDICATE LOGIC AS THE BASIS FOR KNOWLEDGE FORMALIZATION AND LOGICAL INFERENCE IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE SYSTEMS FOR CYBERSECURITY

Kozachuk O., Kulbovsky I. 1892
AN ANALYTICAL MODEL FOR FORMING AN INDIVIDUAL EDUCATIONAL TRAJECTORY IN A DIGITAL ENVIRONMENT BASED ON WEB TECHNOLOGIES

Krainskiy O., Buts Yu., Pikasov M., Didenko N., Pokhodenko B. 1902
INTEGRATION OF CYBERSECURITY INTO THE OCCUPATIONAL SAFETY MANAGEMENT SYSTEM

- Kutsyn S.O.** 1915
STRATEGY FOR EVALUATING USER EXPERIENCE IN THE PROCESS OF DESIGNING WEB INTERFACES
- Parfonov Yu.E.** 1929
AUTOMATING THE PRE-SUBMISSION REVIEW OF ACADEMIC REPORTS VIA THE INTEGRATION OF FORMAL RULES AND LARGE LANGUAGE MODELS
- Pavlova N., Uvarov M.** 1946
CONTEMPORARY ISSUES AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF FERRY SERVICES IN THE BLACK SEA REGION
- Poremskyi Yu., Sichko T., Zelinska O.** 1953
TECHNOLOGIES FOR MODELLING THE BEHAVIOUR OF CONTROL AND MANAGEMENT SYSTEMS FOR ROBUST OBJECTS
- Shmatko O.V., Zherzherunov P.Yu.** 1964
ENHANCING CYBERSECURITY AND DATA PROTECTION IN INFORMATION SYSTEMS BASED ON PROOF OF FRIENDSHIP AND ZERO-KNOWLEDGE PROOF CIRCUITS BUILT ON THE SM3 HASH FUNCTION
- Алмазов Д.О., Божуха Л.М.** 1977
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОПТИМІЗАЦІЇ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ МІКРОКОНТРОЛЕРІВ У СЕРЕДОВИЩІ TINYML
- Аскеров В.В.** 1990
МЕТОД НЕЙРОМЕРЕЖЕВОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ТРАНЗАКЦІЙ ЗА РІВНЕМ БЕЗПЕЧНОСТІ ДЛЯ БЛОКЧЕЙН СИСТЕМ
- Барболіна Т.М., Баранник Т.А., Кононович Т.О., Мамон О.В., Подошвелев Ю.Г.** 2002
ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ РЕДУКЦІЙНОГО МЕТОДУ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЛІНІЙНИХ БЕЗУМОВНИХ ЗАДАЧ СТОХАСТИЧНОЇ КОМБІНАТОРНОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ НА РОЗМІЩЕННЯХ
- Батаєв С.В., Заяць В.М., Осадчук С.І.** 2015
АРХІТЕКТУРА МАСШТАБОВАНИХ ВЕБ-ЗАСТОСУНКІВ: НАЙКРАЩІ ПАТЕРНИ, ПРАКТИКИ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОДУКТИВНОСТІ

- Бойко В.Д., Бевза В.І., Слатвінська В.М.** 2029
ПРИСКОРЕННЯ СКЛАДНИХ АНАЛІТИЧНИХ (OLAP) ЗАПИТІВ У MARIADB ЗА ДОПОМОГОЮ COLUMNSTORE-ДВИГУНА ТА МАТЕРІАЛІЗОВАНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ: АНАЛІЗ НА РЕАЛЬНИХ ДАТАСЕТАХ CHINOOK І NORTHWIND
- Борю С.Ю., Курапов С.В.** 2043
ГЕОМЕТРИЧНИЙ ТА ТОПОЛОГІЧНИЙ МАЛЮНОК ПЛОСКОГО ГРАФА НА ПЛОЩИНІ
- Винту А.О., Башинський А.Л., Басараб О.К., Мільшин С.І.** 2059
ОБґРУНТУВАННЯ ВИМОГ ТА КОНЦЕПЦІЇ СТВОРЕННЯ ПЕРЕСУВНОЇ МАЙСТЕРНІ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ І РЕМОНТУ БЕЗПІЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ
- Гаврилюк М.А., Ізонін І.В., Ткаченко Р.О.** 2072
МЕТОД РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ МУЛЬТИКЛАСОВОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ НА ОСНОВІ ДЕКАРТОВОГО КВАДРАТУ ВПОРЯДКОВАНИХ МНОЖИН ВХОДІВ З АДИТИВНОЮ КОМПЕНСАЦІЄЮ ВИХІДНОГО СИГНАЛУ
- Гарбич-Мошора О.Р., Карпин Д.С., Карпин А.В., Мошора В.Ю., Ачкан В.Д.** 2085
АРХІТЕКТУРНІ ТА ПРОГРАМНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ КРОСПЛАТФОРМНОГО МОДУЛЯ МОНІТОРИНГУ ОНЛАЙН-АКТИВНОСТІ КОРИСТУВАЧІВ
- Горбачук В.М., Камуз А.О., Товстенко Л.М.** 2097
УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ З ДОПУСТИМИМ ДЕФІЦИТОМ І ЗНИЖКАМИ
- Гребенюк М.О., Ситнікова П.Е.** 2118
МЕТОД КОЕВОЛЮЦІЙНОГО НАЛАШТУВАННЯ ПАРАМЕТРІВ НЕЧІТКИХ МНОЖИН ТА ВАГОВИХ КОЕФІЦІЄНТІВ У РЕКОМЕНДАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ
- Домбровська О.М., Підгайчук С.Я., Чоловський Р.Г.** 2134
ІНТЕГРАЦІЯ СУЧАСНИХ САД-СИСТЕМ У ПРОЄКТНО-ГРАФІЧНУ ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- Єгоров С.В., Шкварницька Т.Ю., Афанасьєв А.А.** 2147
МОДЕЛІ ОБФУСКАЦІЇ ТА МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ САМОДЕШИФРУЮЧИХ МЕХАНІЗМІВ У WINDOWS-ЕКОСИСТЕМІ
- Єльчанінов Д.Б., Андрейчіков О.О.** 2163
РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНО-ЕКСПЕРТНОЇ СИСТЕМИ «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ІТ-КОМПАНІЙ»
- Іваницький В.П., Ковтуненко В.С., Мешко Р.О., Рябощук М.М.** 2178
АНАЛІЗ НАПРЯМКІВ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПРОГРАМНИХ ІНСТРУМЕНТІВ АВТОМАТИЗАЦІЇ В ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСАХ
- Камак М.Д.** 2192
МЕТОДИ ЗМЕНШЕННЯ ДОМЕННОГО РОЗРИВУ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ НА ВБУДОВАНИХ ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ СИСТЕМАХ
- Камінський О.М.** 2211
ПРОЦЕСИ СОРБЦІЇ ІОННИХ ФОРМ Pb^{2+} ПОВЕРХНЕЮ МАГНІТОЧУТЛИВИХ НАНОКОМПОЗИТИВ
- Кичкирук О.Ю., Чумак В.В., Панасюк Д.Ю.** 2223
КІНЕТИЧНІ ТА РІВНОВАЖНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СОРБЦІЇ МЕТИЛЕНОВОГО СИНЬОГО ТА КРИСТАЛІЧНОГО ФІОЛЕТОВОГО НА ВЕРМИКУЛІТІ
- Комар М.П., Пойдич В.С.** 2233
МЕТОДИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДАНИХ У НАВЧАЛЬНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ
- Коновалов С.М.** 2242
ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА РОЗРАХУНКУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА СУДНОВІ КОМП'ЮТЕРИ
- Коршунова О.М., Власик В.В.** 2250
УТОЧНЕННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ МОДЕЛІ ДИНАМІКИ РУХУ БПЛА ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЛЬОТНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Крайнюк О.В., Буц Ю.В., Пікрасов М.М., Діденко Н.В., Походенко Б.О. 2266

АРХІТЕКТУРА ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У КІБЕРФІЗИЧНИХ СИСТЕМАХ МОНІТОРИНГУ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ

Крива Д.О., Кліменко В.І., Собко О.В., Мазурець О.В., Шкільнюк Д. В. 2280

АЛГОРИТМИ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ЕМПАТИЧНИХ ПАТЕРНІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОГРАМНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ СИСТЕМ ОБРОБКИ ПРИРОДНОЇ МОВИ

Кучерук С.В., Камінський О.М., Денисюк Р.О., Чайка М.В., Авдєєв С.В. 2295

ВПЛИВ ХІМІЧНОГО СКЛАДУ ТИТАНВМІСНИХ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ НА АДСОРБЦІЮ МЕТИЛЕНОВОГО СИНЬОГО

Кучерук С.В., Камінський О.М., Денисюк Р.О., Євдоченко О.С., Авдєєва О.Ю. 2307

ХІМІЧНИЙ СКЛАД БЕЗАЛКОГОЛЬНИХ ГАЗОВАНИХ НАПОЇВ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ

Лебідь О.В. 2319

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО СТВОРЕННЯ ХМАРНИХ ОСВІТНИХ ПЛАТФОРМ: ТЕСТУВАННЯ, МЕРЕЖІ ТА КІБЕРБЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІДКРИТОЇ НАУКИ

Лобачев М.В., Годовиченко М.А., Боєв О.П. 2340

АДАПТИВНЕ ТА УЗГОДЖЕНЕ ПЛАНУВАННЯ ІТ-ПРОЄКТІВ НА ОСНОВІ МУЛЬТИАГЕНТНИХ СИСТЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Мануйленко Р.І. 2352

ЗАДАЧА ІДЕНТИФІКАЦІЇ СТОРОННЬОГО ДЖЕРЕЛА РАДІО-ВИПРОМІНЮВАННЯ

Мірко І.В. 2365

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ БАЗИ ДАНИХ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

- Множинський Б.Г.** 2378
ГІБРИДНА СИМЕТРИЧНА КРИПТОСИСТЕМА З НЕЙРО-МЕРЕЖЕВОЮ ГЕНЕРАЦІЄЮ КЛЮЧОВОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ЗАХИСТУ ПОТОКОВИХ ДАНИХ
- Мушак А.Я., Семененко Ю.С.** 2397
АЛГОРИТМІЧНІ МОДЕЛІ ОБРОБКИ ДИСКРЕТНИХ СТРУКТУР У ПРИКЛАДНОМУ ПРОГРАМНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ МАШИННОГО НАВЧАННЯ
- Павелчак-Данилюк О.Б.** 2412
ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ ТА МЕТОДИ ЇХ ВИРІШЕННЯ
- Павлюк О.М.** 2424
ПЛАНУВАННЯ ШЛЯХУ МОБІЛЬНИХ РОБОТИЗОВАНИХ ПЛАТФОРМ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНИХ РЕСУРСІВ
- Пастушенко Д.С.** 2442
ІНТЕГРОВАНА МОДУЛЬНА СИСТЕМА ПОБУДОВИ ВІЗУАЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ У ЗАДАЧАХ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НА ОСНОВІ ФРАКТАЛЬНОГО АНАЛІЗУ
- Плєхова Г.А.** 2468
МЕТОД ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ МАРШРУТИЗАЦІЄЮ ПЕРЕДАЧІ ДАНИХ В МЕРЕЖЕВІЙ СИСТЕМІ
- Поліщук Д.В., Жовтобрюх В.О., Холодний Ю.Ф., Алтухов П.М.** 2479
ХІМІКО-ТЕПЛОТЕХНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СИНТЕТИЧНИХ ПАЛИВ У ТРАНСПОРТІ
- Потапова Н.А., Веселовська Н.Р., Поремський Ю.В., Кузьміна М.О.** 2490
АЛГОРИТМИ ОБРОБКИ ТА СТРУКТУРИЗАЦІЇ ДАНИХ У ШТУЧНОМУ ІНТЕЛЕКТІ: ВІД МЕРЕЖЕВИХ СТРУКТУР ДО ГЕНЕРАТИВНИХ МОДЕЛЕЙ
- Рисований О.М.** 2501
ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТРУКЦІЇ БЕЗУМОВНОГО ПЕРЕХОДУ

- Романюк Є.О.** 2513
ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ В ЛЕГКІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ
- Сіренко А.С., Горбатюк Є.В., Сінько Ю.І.** 2525
АНАЛІТИЧНІ МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЧАТ-БОТІВ У СИСТЕМАХ ЦИФРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ
- Скасків Л.В., Лаговський В.В.** 2544
МЕТОДИ ШАХРАЙСТВА ПРИ ОНЛАЙН-ТЕСТУВАННІ СТУДЕНТІВ ТА МЕТОДИ ЇХ ЗАПОБІГАННЯ
- Скідан В.В., Кириченко А.М., Демківська Т.І., Волівач А.П., Мительська О.В.** 2556
ПЕРЕХРЕСНА ПЕРЕВІРКА ТА ОЦІНКА ЗДАТНОСТІ УЗАГАЛЬНЕННЯ МОДЕЛЕЙ МАШИННОГО НАВЧАННЯ В ЗАВДАННЯХ ПРОГНОЗУВАННЯ УСПІШНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ
- Стрелковська І.В., Григор'єва Т.І., Педяш В.В., Русу О. П., Мельник В.В.** 2570
ВИКОРИСТАННЯ PYTHON ПРОГРАМУВАННЯ У ГРАФОВИХ МОДЕЛЯХ БЕЗПЕКИ БАЗ ДАНИХ
- Суприган В.А., Лебідь О.В.** 2581
ДОСЛІДЖЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ, РИЗИКІВ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ЛОКАЛЬНОМУ ВІДТВОРЕННІ ХМАРНОГО СЕРЕДОВИЩА ВИКОНАННЯ
- Ткаченко В.В., Сікора Я.Б., Мазурок Т.Л.** 2594
РОЗРОБКА EXPLAINABLE AI (XAI) МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У ГІС-СИСТЕМАХ НА ОСНОВІ ML
- Ткачов І.М., Миронова Н.О., Куляба-Харитоновна Т.І., Добровольський Г.А., Решевська К.С.** 2607
ПРОЄКТУВАННЯ ПРОТОТИПУ РОЗУМНОГО ЗАМКА З ВИКОРИСТАННЯМ ЛАЗЕРНИХ СИСТЕМ КОНТРОЛЮ ДОСТУПУ
- Ткачук А.Г., Покляченко О.В., Крижанівська І.В., Ткачук Д.Ю.** 2618
ПРОГНОЗУВАННЯ ТЕПЛООВОГО БАЛАНСУ БУДІВЕЛЬ У КОНТЕКСТІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

- Фоменко В.О.** 2630
*МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ ТОЧНОСТІ РОЗПІЗНАВАННЯ ОБЛИЧ
В УМОВАХ НИЗЬКОЇ ОСВІТЛЕНОСТІ ТА ДИНАМІЧНОГО ФОНУ*
- Хрущак С.В., Бойко О.Р., Ліман В.В., Озеранський В.С.** 2639
*ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ В КОМЕРЦІЙНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ*
- Чепурна О.Є., Кухаренко С.В., Черевко Є.В.** 2650
*ФІЗИЧНІ ТА ЙМОВІРНІСНІ МОДЕЛІ ВИТОКУ ІНФОРМАЦІЇ
ЧЕРЕЗ ПОБІЧНІ КАНАЛИ В СИСТЕМАХ КІБЕРБЕЗПЕКИ*
- Чупринка В.І., Чупринка Н.В., Дроменко В.І., Упіров І.С.** 2665
*АВТОМАТИЗОВАНЕ ПРОЄКТУВАННЯ ДЕТАЛЕЙ ШКІРГА-
ЛАНТЕРЕЙНИХ ВИРОБІВ*
- Шевчук О.Ф., Шевчук О.Д.** 2681
*ДИНАМІЧНИЙ АВС-АНАЛІЗ У РЕСТОРАННОМУ СЕРВІСІ:
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ*
- Шило Г.М., Калюжняк А.В., Решевська К.С.** 2694
*АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА ФІЛЬТРАЦІЇ ЗОБРАЖЕНЬ НА
БАЗІ TELEGRAM-БОТА*
- Яровий А.А., Озеранський В.С., Петришин С.І.,
Паночішин Ю.М., Юхимчук О.К.** 2704
*ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ НЕЙРОМЕРЕЖЕВОЇ ІНФОРМАЦІЙ-
НОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВІЯВЛЕННЯ ПІДРОБЛЕНИХ ЗОБРАЖЕНЬ*
- Яцишин В.П.** 2717
*АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД МЕТОДІВ КЕРУВАННЯ АВТОНОМНИМИ
БЕЗПІЛОТНИМИ ЛІТАЛЬНИМИ АПАРАТАМИ НА ОСНОВІ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНИХ ОБЧИСЛЮ-
ВАЛЬНИХ РЕСУРСІВ*

СЕРІЯ «ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ»

- Gorbachuk M., Oleinikova I., Volokh L., Zaiets M.** 2731
*BRIDGE STRAIN GAUGE TRANSDUCERS AND ANALYSIS OF
SOME OUTPUT SIGNAL CHARACTERISTICS*

УДК 364.35:336.1

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2026-1\(55\)-649-659](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2026-1(55)-649-659)

Крушинська Алла Вікторівна к.е.н., доцент, кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, Хмельницький університет управління і права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький, <https://orcid.org/0000-0002-0523-3423>

Бурбела Алла Леонідівна викладач, кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, Хмельницький університет управління і права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький, <https://orcid.org/0009-0003-6463-0458>

ОСОБЛИВОСТІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ, У СОЛІДАРНІЙ СТРАХОВІЙ ПЕНСІЙНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Анотація. У статті досліджено особливості пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби, у межах солідарної пенсійної системи України з урахуванням сучасних соціально-економічних і безпекових викликів. Актуальність теми зумовлена умовами повномасштабної війни, суттєвими демографічними змінами та прогнозованим післявоєнним зростанням чисельності військових пенсіонерів, що посилює фінансове навантаження на солідарну пенсійну систему та державний бюджет. У роботі проаналізовано нормативно-правові засади пенсійного забезпечення військовослужбовців, зокрема співвідношення положень спеціального пенсійного законодавства із механізмами загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Визначено ключові фінансові й інституційні суперечності чинної моделі пенсійного забезпечення, пов'язані з різним правовим змістом категорій «вислуга років» і «страховий стаж», переважно бюджетним характером фінансування військових пенсій, а також нестабільністю та фрагментарністю механізмів перерахунку пенсійних виплат. Обґрунтовано, що пільгові умови зарахування окремих періодів військової служби, виконуючи важливу соціальну та мотиваційну функцію, водночас поглиблюють дисбаланс між пенсійними зобов'язаннями держави та фінансовими можливостями солідарної пенсійної системи.

Окрему увагу приділено аналізу демографічних і бюджетних чинників дефіциту Пенсійного фонду України та їх впливу на стабільність пенсійного забезпечення військовослужбовців.

Узагальнено зарубіжний досвід Сполучених Штатів Америки та Великої Британії щодо застосування змішаних пенсійних моделей, використання накопичувальних елементів і чіткого розмежування пенсійних та компенсаційних виплат. Зроблено висновок про доцільність інституційно збалансованого підходу до реформування пенсійного забезпечення військових, який поєднує принципи соціальної справедливості, мотивації до військової служби та фінансової стійкості пенсійної системи України.

Ключові слова: солідарна пенсійна система, загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, пенсійне забезпечення військовослужбовців, державний бюджет, пенсійна реформа, військові пенсії.

Krushynska Alla Viktorivna PhD in Economics, Associate Professor, Department of Finance, Banking, Insurance and Stock Market, Khmelnytskyi University of Management and Law named after Leonid Yuzkov, Khmelnytskyi, <https://orcid.org/0000-0002-0523-3423>

Burbela Alla Leonidivna Lecturer, Department of Finance, Banking, Insurance and Stock Market, Khmelnytskyi University of Management and Law named after Leonid Yuzkov, Khmelnytskyi, <https://orcid.org/0009-0003-6463-0458>

FEATURES OF PENSION PROVISION FOR PERSONS RELEASED FROM MILITARY SERVICE IN THE SOLIDARITY INSURANCE PENSION SYSTEM OF UKRAINE

Abstract. The article examines the features of pension provision for persons discharged from military service within the framework of the solidarity pension system of Ukraine, taking into account modern socio-economic and security challenges. The relevance of the topic is due to the conditions of a full-scale war, significant demographic changes and the projected post-war growth in the number of military pensioners, which increases the financial burden on the solidarity pension system and the state budget. The paper analyzes the regulatory and legal foundations of pension provision for military personnel, in particular the correlation of the provisions of special pension legislation with the mechanisms of mandatory state pension insurance.

The key financial and institutional contradictions of the current pension provision model are identified, associated with the different legal content of the categories of “years of service” and “insurance experience”, the predominantly budgetary nature of financing military pensions, as well as the instability and fragmentation of pension payment recalculation mechanisms. It is substantiated that preferential conditions for crediting certain periods of military service, while

performing an important social and motivational function, at the same time deepen the imbalance between the state's pension obligations and the financial capabilities of the solidarity pension system.

Special attention is paid to the analysis of demographic and budgetary factors of the deficit of the Pension Fund of Ukraine and their impact on the stability of the pension provision of military personnel. The foreign experience of the United States of America and Great Britain in the application of mixed pension models, the use of accumulative elements and a clear distinction between pension and compensation payments is summarized. A conclusion is drawn about the feasibility of an institutionally balanced approach to reforming the pension provision of the military, which combines the principles of social justice, motivation for military service and financial sustainability of the pension system of Ukraine.

Keywords: solidarity pension system, mandatory state pension insurance, pension provision for military personnel, state budget, pension reform, military pensions.

Постановка проблеми. Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, є важливою складовою системи соціального захисту та водночас одним із ключових факторів фінансової стійкості держави. В умовах повномасштабної війни та очікуваного післявоєнного періоду відновлення економіки України актуалізується проблема зростання пенсійних зобов'язань держави перед військовослужбовцями, які завершили службу та набули права на пенсійне забезпечення.

За таких умов солідарна страхова пенсійна система зазнає додаткового фінансового навантаження, що потребує науково обґрунтованого аналізу її спроможності виконувати взяті соціальні зобов'язання.

Особливістю пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби, є поєднання елементів спеціального пенсійного регулювання з механізмами загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Така інституційна модель формує низку фінансових, актуарних та правових суперечностей, зокрема щодо співвідношення вислуги років і страхового стажу, джерел фінансування пенсійних виплат, а також рівня відповідності між обсягом сплачених внесків і розміром пенсійних зобов'язань держави. У результаті пенсійне забезпечення звільнених з військової служби осіб набуває ознак фінансового ризику для солідарної пенсійної системи України.

Наявні наукові дослідження переважно зосереджуються на правових аспектах пенсійного забезпечення військовослужбовців або на загальних проблемах функціонування страхової солідарної пенсійної системи. Водночас недостатньо висвітленими залишаються питання фінансової стійкості солідарної системи в контексті післявоєнного зростання чисельності осіб,

звільнених з військової служби, а також довгострокові бюджетні наслідки виконання пенсійних зобов'язань щодо цієї категорії населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти правового регулювання та фінансового забезпечення військових пенсій висвітлені у працях О. Касянюка, В. Панасюка, Я. Радченко, С. Андрейчука, О. Морушко, М. Гасяка та І. Доценко. Попри наявні наукові напрацювання, проблема інтеграції спецпенсій у солідарну систему страхування залишається малодослідженою. Більшість авторів розглядають загальні гарантії, тоді як інституційні суперечності між «вислугою років» і «страховим стажем» в умовах повномасштабної війни практично не піднімалися. Питання балансу між фіскальною стійкістю бюджету та пільговим обчисленням стажу в межах солідарної моделі наразі є науково дефіцитним, що й зумовлює актуальність даної статті.

Метою статті є дослідження особливостей пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби, у солідарній пенсійній системі України, а також визначення основних фінансових та інституційних проблем, що виникають у процесі її функціонування. Для досягнення поставленої мети в роботі передбачено аналіз нормативно-правових засад пенсійного забезпечення військових, оцінку впливу пенсійних виплат звільненим з військової служби особам на фінансову стійкість солідарної страхової системи та обґрунтування напрямів її подальшого вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Нормативно-правове регулювання пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби, в Україні формується на основі поєднання спеціального пенсійного законодавства та норм загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Базовим нормативним актом у цій сфері є Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», який визначає умови та порядок призначення пенсій за вислугу років незалежно від обсягу страхових внесків [1]. Водночас функціонування солідарної страхової пенсійної системи регламентується Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», що ґрунтується на принципі страхового стажу та сплати єдиного соціального внеску [2]. Поєднання цих двох підходів створює передумови для виникнення нормативних суперечностей.

Однією з ключових суперечностей є різне трактування категорій «вислуга років» та «страховий стаж». У межах спеціального пенсійного законодавства право на пенсію військовослужбовців виникає за умови досягнення встановленої вислуги років, тоді як солідарна пенсійна система базується на тривалості страхового стажу та обсязі сплачених внесків [2]. У результаті пенсійні виплати особам, звільненим з військової служби, фінансуються переважно за рахунок державного бюджету, що суперечить

страховій природі солідарної пенсійної системи та посилює її бюджетне навантаження.

Подальші суперечності проявляються у механізмах перерахунку пенсій військовослужбовців. Законодавством передбачено залежність розміру пенсій від рівня грошового забезпечення діючих військовослужбовців, однак порядок та періодичність таких перерахунків залишаються нестабільними та часто залежать від поточних бюджетних можливостей держави [1]. Практика застосування цих норм неодноразово ставала предметом розгляду органів законодавчої влади, що свідчить про розрив між задекларованими соціальними гарантіями та реальними фінансовими ресурсами пенсійної системи.

Додаткове фінансове навантаження на солідарну пенсійну систему формується внаслідок особливого порядку зарахування періодів участі у бойових діях до вислуги років. Відповідно до чинних норм та роз'яснень уповноважених органів, окремі періоди служби можуть зараховуватися на пільгових умовах, що скорочує фактичний строк служби, необхідний для набуття права на пенсію [3]. Хоча така норма має важливе соціальне та мотиваційне значення, вона водночас посилює дисбаланс між обсягом пенсійних зобов'язань та фінансовими можливостями солідарної системи.

За даними Пенсійного фонду України, частка пенсіонерів у структурі отримувачів виплат зростає, а кількість працюючих платників внесків зменшується, що посилює демографічний тиск на пенсійну систему [5]. Такі тенденції особливо загострилися внаслідок війни, яка призвела до демографічних змін та зростання кількості осіб, що потребують соціального захисту. Одночасно Пенсійний фонд України системно фіксує дефіцит коштів для виплати пенсій, який покривається за рахунок коштів державного бюджету. У проєкті Державного бюджету України на 2026 рік значне фінансування Пенсійного фонду через бюджетні асигнування свідчить про зростання навантаження на систему пенсійного забезпечення [6]. Це означає, що фінансова стабільність солідарної пенсійної системи значною мірою залежить від можливостей державного бюджету, що створює додаткові ризики у разі погіршення макроекономічної ситуації.

Негативні соціально-економічні наслідки таких тенденцій посилюються у контексті пенсійного забезпечення військовослужбовців. Пенсійні виплати військовим, як правило, мають більший розмір порівняно з середніми пенсіями в країні, зумовлені особливостями грошового забезпечення та механізмами нарахування, передбаченими законодавством [8]. Це створює суспільну дискусію щодо справедливості розподілу пенсійних ресурсів, оскільки спеціальні пенсії військових можуть сприйматися як привілейовані на фоні загального дефіциту Пенсійного фонду. Саме через це в суспільстві та серед експертів обговорюються можливі шляхи реформування системи, зокрема

запровадження більш прозорих критеріїв для спеціальних пенсій або переходу до більш збалансованих моделей фінансування [5].

Негативні соціальні наслідки загального дефіциту та неспівмірності між внесками і виплатами проявляються у зниженні купівельної спроможності пенсіонерів та зростанні потреби в додатковій державній підтримці, що зазначається у звітах Міністерства соціальної політики України як один із ключових викликів пенсійної системи [7]. У випадку військових пенсій такі наслідки стають більш помітними, оскільки високий розмір виплат для ветеранів підсилює дискусії щодо фінансової ефективності системи та її здатності забезпечувати адекватний рівень пенсій для всіх категорій пенсіонерів.

Водночас пенсійне забезпечення військовослужбовців має важливий соціально-економічний та безпековий вимір, оскільки військова служба пов'язана з підвищеним ризиком для життя і здоров'я, складними умовами проходження служби та значними фізичними й психологічними навантаженнями. Забезпечення військових належним пенсійним доходом після звільнення розглядається як прояв соціальної справедливості та виконання державою зобов'язань перед тими, хто захищає країну, що сприяє підвищенню соціальної стійкості ветеранів і їхній адаптації до цивільного життя [1]. Пенсійні гарантії військових одночасно відіграють мотиваційну роль, оскільки забезпечують прогнозованість соціального захисту після служби та сприяють відтворенню кадрового потенціалу Збройних Сил, що є критично важливим для обороноздатності держави, зокрема в умовах тривалого військового конфлікту.

За умов постійного зростання чисельності військових пенсіонерів і підвищення розмірів пенсійних виплат формуються значні довгострокові фінансові зобов'язання, які посилюють навантаження на державний бюджет і солідарну пенсійну систему [5]. Це підсилює потребу в пошуку збалансованих рішень, що дозволяють одночасно забезпечити належний соціальний захист військовослужбовців та зберегти фінансову стійкість пенсійної системи загалом. У законодавчих ініціативах та аналітичних матеріалах органів державної влади наголошується на доцільності підвищення прозорості фінансування, скорочення залежності пенсійної системи від коштів державного бюджету та розроблення нових моделей, що узгоджують інтереси держави, військових і інших застрахованих осіб [5; 7].

Проаналізований досвід Сполучених Штатів Америки та Великої Британії свідчить, що ефективно пенсійне забезпечення військовослужбовців після завершення служби ґрунтується на пошуку балансу між соціальними гарантіями для військових та довгостроковими фіскальними можливостями держави. Такий баланс досягається шляхом поєднання солідарних і накопичувальних елементів пенсійної системи, а також чіткого розмежування

пенсійних і компенсаційних виплат. Застосування різних пенсійних планів залежно від дати вступу на службу дозволяє уникати ретроспективного перегляду зобов'язань, водночас забезпечуючи прогнозованість бюджетних витрат у довгостроковій перспективі [9; 10].

Важливим для України є досвід США щодо впровадження змішаної пенсійної системи Blended Retirement System (BRS), яка поєднує зменшений коефіцієнт солідарної пенсії з обов'язковою накопичувальною складовою за участю держави. Така модель дозволяє, з одного боку, обмежити зростання фіскального навантаження на бюджет, а з іншого — забезпечити військовослужбовцям формування персоналізованого пенсійного капіталу, що підвищує еквівалентність між сплаченими внесками та майбутніми виплатами. Для України цей підхід є особливо актуальним з огляду на прогнозоване зростання чисельності військових пенсіонерів у післявоєнний період та необхідність запобігання надмірному тиску на солідарну систему.

Таблиця 1

Система пенсійного забезпечення військовослужбовців США в розрізі методів розрахунку пенсійних виплат

FBP	High-3	Redux	BRS
Застосовується для військовослужбовців, які вступили на військову службу до 8 вересня 1980 р. Розрахунок пенсії здійснюється шляхом множення вислуги років, коефіцієнту 2,5% за кожен додатковий рік вислуги понад 20 років, 50% останнього грошового забезпечення.	Застосовується для військовослужбовців, які розпочали проходження військової служби в період з 8 вересня 1980 р. по 1 січня 2018 р. Розрахунок пенсії здійснюється шляхом множення вислуги років, коефіцієнту 2,5% за кожен додатковий рік вислуги понад 20 років, 50% середнього фінансування за найвигідніші 36 місяців служби.	Розрахунок пенсії здійснюється шляхом множення вислуги років, коефіцієнту 3,5% за кожен додатковий рік вислуги понад 20 років, 40% середнього фінансування за найвигідніші 36 місяців служби. Обов'язкове застосування для нових учасників скасовано через непопулярність. Вже застраховані особи обирають між переходом на план High-3 або одноразовою грошовою допомогою у розмірі 30 тис. дол. США в системі Redux.	Застосовується для військовослужбовців, які вступили до війська після 1 січня 2018 р. Розрахунок пенсії здійснюється шляхом множення вислуги років, коефіцієнту 2% за кожен додатковий рік вислуги понад 20 років, 40% останнього грошового забезпечення. Обов'язкова сплата внеску до ощадного накопичувального фонду з відповідним внеском від уряду в розмірі від 1% до 5% грошового забезпечення.

Примітка: Сформовано на основі джерел [9; 10].

Окремої уваги заслуговує практика добровільних індивідуальних пенсійних рахунків, поширена серед американських військових, яка дозволяє акумулювати додаткові заощадження поза межами державної пенсійної системи [10]. Такий механізм розширює фінансові можливості військово-службовців без покладання додаткових зобов'язань на державу, що відповідає принципу розподілу відповідальності між особою та публічними фінансами. Можливість інвестування накопичень у висококапіталізований фондовий ринок забезпечує захист пенсійних активів від інфляційних і девальваційних ризиків, що для України є перспективним за умови розвитку інституційного інвестування та створення ефективної системи державних гарантій.

Досвід Великої Британії демонструє доцільність інституційного відокремлення пенсійних виплат від компенсацій за шкоду здоров'ю, що сприяє підвищенню прозорості соціальних зобов'язань держави та більш точному обліку пенсійних витрат. Розмежування між AFPS як пенсійною схемою та AFCS і WPS як компенсаційними програмами дозволяє уникати перехресного фінансування різних видів соціальних виплат і водночас гарантує належний рівень захисту осіб, які зазнали втрати працездатності внаслідок служби [9]. Для України такий підхід може стати інституційною основою реформування системи соціального забезпечення ветеранів без перевантаження пенсійного бюджету.

Таблиця 2

Система пенсійного (компенсаційного) забезпечення військовослужбовців Великої Британії в розрізі методів розрахунку пенсійних виплат

AFPS	AFCS	WPS
<p>Основна пенсійна схема для військовослужбовців Великої Британії та частково резервістів. В залежності від дати вступу у військо поділяється на: AFPS 1975 р.; AFPS 2005 р.; AFPS 2015 р.</p>	<p>Компенсація поранень, захворювань і смерті, спричинених службою в збройних силах Британії за період з 6 квітня 2005 р. Види компенсаційних виплат: неоподатковувана одноразова компенсаційна виплата; неоподатковувана і індексована щомісячна гарантована компенсаційна виплата. Розмір одноразової компенсаційної виплати варіюється в розмірі від 1 200,00 фунтів стерлінгів до 570 000,00 фунтів стерлінгів в залежності від рівня втрати працездатності.</p>	<p>Відшкодування поранень, захворювань і смерті, спричинених службою в збройних силах Британії за період з початку Першої світової війни по 5 квітня 2005 р. Пенсійна схема не підлягає оподаткуванню. Види пенсійних виплат в залежності від ступеня втрати працездатності: разова грошова допомога при втраті працездатності менш ніж на 20%; регулярна виплата пенсії при втраті працездатності більш ніж на 20%.</p>

Примітка: Сформовано на основі джерел [9].

Результати емпіричних досліджень американських науковців [11] свідчать, що накопичувальні інструменти є найбільш ефективними за умови їх раннього впровадження, тоді як військовослужбовці пенсійного віку мають обмежені можливості для нарощування капіталу. Це підтверджує доцільність включення військових до накопичувальних програм уже на етапі проходження служби, що дозволяє пом'якшити ризик різкого зниження рівня доходів після звільнення, не створюючи при цьому додаткового короткострокового навантаження на бюджет.

Узагальнюючи іноземний досвід, можна зробити висновок, що для України найбільш релевантним є інституційно збалансований підхід, який передбачає впровадження змішаної пенсійної моделі для військовослужбовців, поетапне формування персоніфікованих накопичень та чітке розмежування пенсійних і компенсаційних виплат. Реалізація таких рішень дозволить одночасно забезпечити соціальну справедливість щодо військових, зберегти фіскальну стійкість держави та зменшити довгострокові бюджетні ризики в післявоєнний період.

Висновки. Узагальнюючи результати дослідження, варто зазначити, що чинна модель пенсійного забезпечення військовослужбовців в Україні перебуває у стані глибокої інституційної суперечності. Поєднання норм спеціального законодавства та загальнообов'язкового державного страхування створило гібридну систему, де право на виплати за «вислугу років» не корелює з обсягом сплачених страхових внесків.

Це призводить до розмивання страхової природи солідарної системи та перетворює військові пенсії на виключно бюджетне зобов'язання, що в умовах прогнозованого дефіциту Пенсійного фонду на 2026 рік створює значні макроекономічні ризики.

Аналіз фінансових параметрів свідчить, що пільгове обчислення стажу та нестабільність механізмів перерахунку виплат посилюють дисбаланс між соціальними гарантіями та реальними можливостями державного бюджету. Демографічний тиск, спричинений війною, та стрімке зростання чисельності отримувачів спеціальних пенсій вимагають відходу від практики фрагментарних доплат.

Натомість актуальним стає впровадження прозорих критеріїв оцінки страхового стажу, які б враховували особливі умови служби, але не руйнували фінансову стійкість солідарної моделі.

Досвід розвинених країн, зокрема США та Великої Британії, демонструє доцільність переходу до змішаних систем, що поєднують гарантовані державою виплати з індивідуальними накопичувальними рахунками. Для України критично важливим є впровадження аналогічного підходу, який дозволить розмежувати соціальні компенсації за ризики військової служби від

власне пенсійних заощаджень. Таке інституційне відокремлення забезпечує прозорість бюджетних видатків та підвищить рівень довіри ветеранів до системи соціального захисту.

Підсумовуючи, реформування системи пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби, має відбуватися на засадах балансу між фіскальною спроможністю держави та національними інтересами у сфері безпеки.

Стратегічним пріоритетом має стати створення такої моделі, яка б не лише гарантувала гідний рівень життя ветеранам, а й слугувала дієвим інструментом кадрового відтворення Збройних Сил. Лише через поєднання принципів соціальної справедливості та фінансового прагматизму можливо забезпечити стабільність пенсійної системи України у післявоєнний період.

Література:

1. Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб» № 2262-ХІІ від 09.04.1992 р. (чинна редакція). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2262-12> (дата звернення: 17.01.2026)
2. Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1058-15> (дата звернення: 17.01.2026)
3. Міністерство оборони України: як зараховується участь у бойових діях для пенсійного забезпечення. URL: <https://mod.gov.ua/en/news/how-participation-in-combat-is-credited-toward-qualifying-service-for-the-calculation-of-a-military-pension> (дата звернення: 16.01.2026)
4. Солідарна пенсійна система в Україні: принципи функціонування. Головне управління Пенсійного фонду України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/dp/676535-solidarna-pensijna-systema-3/> (дата звернення: 17.01.2026)
5. Пенсійний фонд України. Звіт про діяльність Пенсійного фонду України (щорічний). URL: <https://www.pfu.gov.ua/> (дата звернення: 17.01.2026).
6. Міністерство фінансів України. Проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік». URL: <https://www.mof.gov.ua/> (дата звернення: 17.01.2026).
7. Міністерство соціальної політики України. Аналітичні матеріали щодо пенсійної системи та соціального захисту. URL: <https://www.msp.gov.ua/> (дата звернення: 17.01.2026).
8. Пенсійне забезпечення військовослужбовців. Головне управління Пенсійного фонду України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/lg/363671-pensijne-zabezpechennya-vijskovos-luzhbovtsiv/> (дата звернення: 17.01.2026)
9. Краснокутський О. В. Порівняльний аналіз систем пенсійного забезпечення військовослужбовців в Індії, Сполучених Штатах Америки та Великій Британії. *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 10. URL: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/251/165> (дата звернення: 17.01.2026)
10. Зеленко Н., Зеленко В. Пенсійне забезпечення військовослужбовців США: уроки для України. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 1 (80). С. 86-91.
11. Asch, B. J., Knapp, D. M., & Jackson, C. P. (2023). *Analysis of the Post-Service Earnings, Wealth, and Well-Being of Military Retirees*. RAND.

References:

1. Zakon Ukrainy «Pro pensiine zabezpechennia osib, zvilnenykh z viiskovoi sluzhby ta deiakykh inshykh osib» : pryiniaty v 09 apr. 1992 roky № 2262-XII [Law of Ukraine "On Pension Provision for Persons Discharged from Military Service and Certain Other Persons" No. 2262-XII of April 09 1992]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2262-12> [in Ukrainian].
2. Zakon Ukrainy «Pro zahalnooboviaziove derzhavne pensiine strakhuvannia» № 1058-IV vid 09 Jul. 2003 [Law of Ukraine "On Compulsory State Pension Insurance" No. 1058-IV of July 09 2003]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1058-15> [in Ukrainian].
3. Ministry of Defence of Ukraine. Yak zarakhovuietsia uchast u boiovykh diiakh dlia pensiinoho zabezpechennia [How participation in combat is credited toward qualifying service for the calculation of a military pension]. Retrieved from: <https://mod.gov.ua/en/news/how-participation-in-combat-is-credited-toward-qualifying-service-for-the-calculation-of-a-military-pension> [in Ukrainian].
4. Main Directorate of the Pension Fund of Ukraine. (2026). Solidarna pensiina systema v Ukraini: pryntsyipy funktsionuvannia [Solidarity pension system in Ukraine: principles of functioning]. Retrieved from: <https://www.pfu.gov.ua/dp/676535-solidarna-pensijna-systema-3/> [in Ukrainian].
5. Pension Fund of Ukraine. Zvit pro diialnist Pensiinoho fondu Ukrainy (shchorichnyi) [Report on the activities of the Pension Fund of Ukraine (annual)]. Retrieved from: <https://www.pfu.gov.ua/> [in Ukrainian].
6. Ministry of Finance of Ukraine. Proiekt Zakonu Ukrainy «Pro Derzhavnyi biudzhzet Ukrainy na 2026 rik» [Draft Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine for 2026"]. Retrieved from: <https://www.mof.gov.ua/> [in Ukrainian].
7. Ministry of Social Policy of Ukraine. Analitychni materialy shchodo pensiinoi systemy ta sotsialnogo zakhystu [Analytical materials on the pension system and social protection]. Retrieved from: <https://www.msp.gov.ua/> [in Ukrainian].
8. Main Directorate of the Pension Fund of Ukraine. Pensiine zabezpechennia viiskovosluzhbovtziv [Pension provision for military personnel]. Retrieved from: <https://www.pfu.gov.ua/lg/363671-pensijne-zabezpechennya-viiskovosluzhbovtziv/> [in Ukrainian].
9. Krasnokutskyi, O. V. (2025). Porivnialnyi analiz system pensiinoho zabezpechennia viiskovosluzhbovtziv v Indii, Spoluchenykh Shtatakh Ameryky ta Velykii Brytanii [Comparative analysis of military pension systems in India, the United States, and the United Kingdom]. *Ukrainskyi polityko-pravovy diskurs — Ukrainian Political and Legal Discourse*, Retrieved from: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/251/165> [in Ukrainian].
10. Zelenko, N., & Zelenko, V. (2023). Pensiine zabezpechennia viiskovosluzhbovtziv SShA: uroky dlia Ukrainy [Pension provision for US military personnel: lessons for Ukraine]. *Halyskyi ekonomichnyi visnyk — Galician Economic Bulletin*, 1 (80), 86-91 [in Ukrainian].
11. Asch, B. J., Knapp, D. M., & Jackson, C. P. (2023). *Analysis of the Post-Service Earnings, Wealth, and Well-Being of Military Retirees*. RAND.

Журнал

«Наука і техніка сьогодні»

Випуск № 1(55) 2026

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.
Зам. 1

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.

Підготовлено рекламним агентством
«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл., м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
тел.+38073 996 46 57, +38050 771 27 31, e-mail: gotoprint@gmail.com